

Beslissing

(B)2101

26 juni 2020

Beslissing in verband met het verslag over de bijdrage van Elia in 2019 in de kosten die door de NEMO's worden gedragen in het kader van de vaststelling, de wijziging en de toepassing van de eenvormige *day ahead* en *intraday* koppeling van de markten

Artikel 9, achtste lid, e), en tiende lid en artikel 76, tweede lid van Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer

Niet-vertrouwelijke versie

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	4
2. ANTECEDENTEN.....	9
3. RAADPLEGING	11
4. BEOORDELING	12
5. ALGEMEEN VOORBEHOUD.....	12
6. BESLISSING.....	13
BIJLAGE 1	14

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: CREG) onderzoekt hierna het verslag van Elia Transmission Belgium nv (hierna: Elia) over haar bijdrage aan de kosten van de NEMO's in België voor de vaststelling, wijziging en uitvoering van de eenvormige *day ahead* en *intraday* koppeling in 2019. De opmaak en beoordeling van dit verslag worden geregeld door de *Guidance* die de CREG heeft verstrekt in haar brief van 24 oktober 2019 (hierna: de *Guidance*) en Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer (hierna: de CACM-verordening) en in het bijzonder de artikelen 9 en 76.

Bij brief van 28 februari 2020 bezorgde Elia aan de CREG een Engelstalig¹ en Nederlandstalig document getiteld *“Finaal kost rapport van het 2018 Voorstel betreffende een Kostenbijdrage voor een bijdrage door Elia aan de kosten van de in België aangewezen NEMO's en de NEMO's die in een andere lidstaat zijn aangewezen en handelsdiensten mogen aanbieden in de day-ahead en/of intraday tijdsbestekken in België voor de vaststelling, wijziging en uitvoering van de eenvormige day-ahead en intraday koppeling in overeenstemming met Artikel 76(2) van de Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer”* (hierna: het verslag). Dit verslag vormt het onderwerp van onderhavige beslissing en is bijgevoegd als bijlage 1.

Onderhavige beslissing is opgesplitst in zes delen. Het eerste deel omvat het wettelijk kader. In het tweede deel worden de antecedenten van de beslissing toegelicht. Het derde deel gaat over de raadpleging over onderhavige beslissing. Het vierde deel bevat de beoordeling van het rapport. In het vijfde deel wordt een algemeen voorbehoud geformuleerd. Het zesde deel tenslotte bevat de eigenlijke beslissing.

---

¹ Final cost report of the 2018 Proposal for contribution by Elia to costs incurred by designated and passporting NEMOs in Belgium for establishing, amending and operating the single day-ahead and intraday coupling in accordance with Article 76(2) of the Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a Guideline on Capacity Allocation and Congestion Management

1. WETTELIJK KADER

1. De CACM-verordening vormt het wettelijk kader voor deze ontwerpbeslissing.

In de overwegingen komt de bestaansreden van de verordening en de principes die eraan ten grondslag liggen aan bod:

(19) De elektriciteitsbeurzen verzamelen biedingen en aanbiedingen binnen verschillende tijdsbestekken; deze vormen de noodzakelijke inputs voor de capaciteitsberekening in het eenvormige day-ahead- en intradaykoppelingsproces. De bij deze verordening vastgelegde regels voor de elektriciteitshandel vergen derhalve een institutioneel kader voor elektriciteitsbeurzen. Gemeenschappelijke eisen voor het aanwijzen van benoemde elektriciteitsmarktbeheerders („nominated electricity market operators” — hierna „NEMO's”) en voor hun taken moeten het verwezenlijken van de doelstellingen van Verordening (EG) nr. 714/2009 bevorderen en ervoor zorgen dat bij eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling naar behoren rekening wordt gehouden met de interne markt.

(20) Om een eenvormig day-ahead- en intradaykoppelingsproces te kunnen vaststellen, is samenwerking tussen potentieel concurrerende elektriciteitsbeurzen vereist teneinde gemeenschappelijke marktkoppelingsfuncties vast te stellen. Om die reden is het voor deze gemeenschappelijke functies van wezenlijk belang dat de mededingingsregels worden nageleefd en dat er toezicht wordt uitgeoefend.

[...]

(23) Alle kosten die op efficiënte wijze zijn gemaakt voor het waarborgen van de vastheid van de capaciteit, alsmede de kosten voor de vaststelling van processen met het oog op de naleving van deze verordening, moeten tijdig worden doorberekend via netwerktarieven of geschikte regelingen. NEMO's moeten, inclusief bij de uitoefening van MCO-functies, het recht hebben de door hen gemaakte kosten door te berekenen indien deze op efficiënte wijze zijn gemaakt en redelijk en evenredig zijn.

(24) Voordat het uitvoeringsproces van start gaat, moet overeenstemming worden bereikt over de regels voor het delen van de gemeenschappelijke kosten van eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling tussen de NEMO's en TSB's van verschillende lidstaten, dit om verdragen en geschillen over de kostendeling te voorkomen.

(25) Om de voltooiing en efficiënte werking van de interne elektriciteitsmarkt te bevorderen en het optimale beheer, de gecoördineerde exploitatie en de deugdelijke technische ontwikkeling van het elektriciteitstransmissiesysteem in de Unie te waarborgen, is samenwerking tussen de TSB's, NEMO's en regulerende instanties vereist. De TSB's, NEMO's en regulerende instanties moeten de synergie-effecten benutten die voortvloeien uit projecten op het gebied van capaciteitstoewijzing en congestiebeheer welke bijdragen tot de ontwikkeling van de interne elektriciteitsmarkt. Zij moeten putten uit de opgedane ervaring, de genomen besluiten respecteren en gebruikmaken van de in het kader van deze projecten ontwikkelde oplossingen.

(26) Om ervoor te zorgen dat de TSB's, NEMO's en regulerende instanties nauw samenwerken, moet er een robuust, betrouwbaar en niet-discriminerend EU-beheerskader voor eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling worden vastgesteld.

(27) Het doel van deze verordening, namelijk het tot stand brengen van eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling, kan niet met succes worden verwezenlijkt zonder vaststelling van een geheel aan geharmoniseerde regels voor de capaciteitsberekening, het congestiebeheer en de handel in elektriciteit.

(28) De eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling moeten echter stapsgewijs worden ingevoerd, aangezien het regelgevingskader voor elektriciteitshandel en de fysieke structuur

van de transmissienetten op lidstaat- en regionaal niveau grote verschillen vertonen. Om eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling te kunnen invoeren, moeten de bestaande methodologieën op het gebied van capaciteitsberekening, toewijzing en congestiebeheer stap voor stap worden geharmoniseerd. Als tussenstap kan daarom zo nodig eenvormige intraday- en day-aheadmarktkoppeling op regionaal niveau worden ingevoerd.

(29) Eenvormige day-ahead- en eenvormige intradaykoppeling vergen de invoering van geharmoniseerde maximum- en minimumclearingprijzen die bijdragen tot de versterking van de investeringsvoorwaarden voor een veilige capaciteit en voorzieningszekerheid op lange termijn, zowel binnen de lidstaten als tussen de lidstaten.

(30) Gezien de buitengewoon complexe en gedetailleerde aard van de voorwaarden of methodologieën die vereist zijn om eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling volledig tot stand te brengen, moeten bepaalde gedetailleerde voorwaarden of methodologieën door de TSB's en NEMO's worden ontwikkeld en door de regulerende instanties worden goedgekeurd. Een dergelijke ontwikkeling van bepaalde voorwaarden of methodologieën door TSB's en elektriciteitsbeurzen en het daaropvolgende proces van goedkeuring door de regulerende instanties mag de voltooiing van de interne elektriciteitsmarkt echter niet afremmen. Het is daarom nodig specifieke bepalingen met betrekking tot de samenwerking tussen TSB's, NEMO's en regulerende instanties vast te stellen.

2. Artikel 3 van de verordening geeft de nagestreefde doelstellingen:

Met deze verordening worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

- a) bevorderen van doeltreffende concurrentie bij de opwekking en levering van elektriciteit alsmede de handel in elektriciteit;*
- b) waarborgen van een optimaal gebruik van de transmissie-infrastructuur;*
- c) waarborgen van de operationele veiligheid;*
- d) optimaliseren van de berekening en toewijzing van zoneoverschrijdende capaciteit;*
- e) waarborgen van de niet-discriminerende behandeling van TSB's, NEMO's, het Agentschap, regulerende instanties en marktdeelnemers;*
- f) waarborgen en verbeteren van de transparantie en betrouwbaarheid van gegevens;*
- g) bijdragen tot de efficiënte langetermijnexploitatie en -ontwikkeling van het elektriciteitstransmissiesysteem en de elektriciteitssector in de Unie;*
- h) rekening houden met de behoefte aan een billijke en ordelijke markt en prijsvorming;*
- i) creëren van een gelijk speelveld voor NEMO's;*
- j) zorgen voor niet-discriminerende toegang tot zoneoverschrijdende capaciteit.*

3. Artikel 9 van de verordening bepaalt de te volgen procedure voor de vaststelling van de voorwaarden of methodologieën:

1. De TSB's en NEMO's ontwikkelen de overeenkomstig deze verordening vereiste voorwaarden of methodologieën en dienen die binnen de bij deze verordening vastgestelde respectieve termijnen ter goedkeuring in bij de bevoegde regulerende instanties. Wanneer een voorstel voor de voorwaarden of methodologieën overeenkomstig deze verordening door meer dan één TSB of NEMO moet worden ontwikkeld en goedgekeurd, werken de desbetreffende TSB's en NEMO's nauw samen. Met de bijstand van het ENTSO voor elektriciteit stellen de TSB's en alle NEMO's de bevoegde regulerende instanties en het Agentschap op gezette tijden in kennis van de voortgang bij de ontwikkeling van deze voorwaarden of methodologieën.

[...]

4. Indien de TSB's of NEMO's hebben nagelaten om binnen de bij deze verordening vastgestelde termijnen een voorstel voor voorwaarden of methodologieën in te dienen bij de nationale regulerende instanties, zenden zij de bevoegde regulerende instanties en het Agentschap de relevante ontwerpen van de voorwaarden of methodologieën toe en verduidelijken zij waarom geen overeenstemming is bereikt. Het Agentschap stelt de Commissie in kennis van deze informatie en voert, in samenwerking met de bevoegde regulerende instanties en op verzoek van de Commissie, een onderzoek uit naar de redenen voor dit gebrek aan overeenstemming en stelt de Commissie op de hoogte van de resultaten daarvan. De Commissie neemt passende maatregelen om de vaststelling van de vereiste voorwaarden of methodologieën mogelijk te maken binnen een termijn van vier maanden na ontvangst van de informatie van het Agentschap.

5. Elke regulerende instantie keurt de voorwaarden of methodologieën goed die worden gebruikt voor de berekening of de opzet van de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling als ontwikkeld door de TSB's en NEMO's. Zij zijn verantwoordelijk voor goedkeuring van de in de leden 6, 7 en 8 bedoelde voorwaarden of methodologieën.

[...]

8. De volgende voorwaarden of methodologieën worden ter afzonderlijke goedkeuring voorgelegd aan elke regulerende instantie of andere bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaten:

[...]

e) de kosten voor capaciteitstoewijzing en congestiebeheer, overeenkomstig de artikelen 75 tot en met 79;

9. Het voorstel voor de voorwaarden of methodologieën omvat een voorgesteld tijdschema voor hun tenuitvoerlegging en een beschrijving van hun verwacht effect op de doelstellingen van deze verordening. Voorstellen betreffende voorwaarden of methodologieën die ter goedkeuring aan verschillende of aan alle regulerende instanties moeten worden voorgelegd, worden bij het Agentschap ingediend op hetzelfde tijdstip als dat van indiening bij de regulerende instanties. Op verzoek van de bevoegde regulerende instanties brengt het Agentschap binnen een termijn van drie maanden advies uit over de voorstellen voor voorwaarden of methodologieën.

10. Wanneer de vaststelling van de voorwaarden of methodologieën een besluit van meer dan één regulerende instantie vergt, raadplegen de bevoegde regulerende instanties elkaar en werken zij in nauwe coördinatie samen met het oog op het bereiken van overeenstemming. In voorkomend geval houden de bevoegde regulerende instanties rekening met het advies van het Agentschap. De regulerende instanties nemen besluiten betreffende de ingediende voorwaarden of methodologieën overeenkomstig de leden 6, 7 en 8 binnen een termijn van zes maanden na de ontvangst van de voorwaarden of methodologieën door de regulerende instantie of, waar van toepassing, door de laatste betrokken regulerende instantie.

11. Wanneer de regulerende instanties niet binnen de in lid 10 bedoelde termijn een overeenstemming hebben kunnen bereiken, of op hun gezamenlijk verzoek, stelt het Agentschap binnen een termijn van zes maanden een besluit vast betreffende de ingediende voorstellen voor voorwaarden of methodologieën, overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening (EG) nr. 713/2009.

12. Wanneer één of meer regulerende instanties een wijzigingsverzoek indienen teneinde de overeenkomstig de leden 6, 7 en 8 ingediende voorwaarden of methodologieën te kunnen goedkeuren, dienen de desbetreffende TSB's of NEMO's ter goedkeuring een voorstel voor gewijzigde voorwaarden of methodologieën in binnen twee maanden na ontvangst van het wijzigingsverzoek van de regulerende instantie(s). Binnen een termijn van twee maanden na de indiening van de gewijzigde voorwaarden of methodologieën, nemen de bevoegde regulerende instanties daarover een besluit. Wanneer de bevoegde regulerende instanties

binnen die termijn van twee maanden geen overeenstemming hebben kunnen bereiken over de gewijzigde voorwaarden of methodologieën overeenkomstig de leden 6 en 7, of op hun gezamenlijk verzoek, stelt het Agentschap binnen een termijn van zes maanden een besluit vast betreffende de gewijzigde voorwaarden of methodologieën, overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening (EG) nr. 713/2009. Indien de desbetreffende TSB's of NEMO's er niet in slagen om een voorstel voor gewijzigde voorwaarden of methodologieën in te dienen, geldt de procedure van lid 4 van het onderhavige artikel.

13. De TSB's of NEMO's die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van een voorstel voor voorwaarden of methodologieën, of de regulerende instanties die verantwoordelijk zijn voor de vaststelling daarvan overeenkomstig de leden 6, 7 en 8, kunnen verzoeken deze voorwaarden of methodologieën te wijzigen.

De voorstellen voor wijziging van de voorwaarden of methodologieën worden overeenkomstig de procedure van artikel 12 ter raadpleging voorgelegd en worden goedgekeurd overeenkomstig de in dit artikel uiteengezette procedure.

4. Verdere bepalingen over de terugwinning van de kosten voor capaciteitstoewijzing en congestiebeheer zijn vervat in hoofdstuk 3 van titel III van de CACM-verordening.

Binnen dat hoofdstuk geeft artikel 75 algemene bepalingen inzake kostenterugwinning:

1. De kosten met betrekking tot de overeenkomstig artikel 8 aan de TSB's opgelegde verplichtingen, inclusief de in artikel 74 en de artikelen 76 tot en met 79 gespecificeerde kosten, worden beoordeeld door de bevoegde regulerende instanties. De kosten die als redelijk, efficiënt en evenredig zijn beoordeeld, worden op tijdige wijze teruggewonnen door de inning van netwerktarieven of via andere passende mechanismen als bepaald door de bevoegde regulerende instanties.

2. Het aandeel van de lidstaten in de gemeenschappelijke kosten als bedoeld in artikel 80, lid 2, onder a), de regionale kosten als bedoeld in artikel 80, lid 2, onder b), en de nationale kosten als bedoeld in artikel 80, lid 2, onder c), die als redelijk, efficiënt en evenredig zijn beoordeeld, wordt teruggewonnen via NEMO-vergoedingen, netwerktarieven of andere door de bevoegde regulerende instanties vastgestelde passende mechanismen.

3. Wanneer de regulerende instanties daarom verzoeken, verstrekken de relevante TSB's, de NEMO's en de in artikel 78 bedoelde gedelegeerden binnen een termijn van drie maanden na dit verzoek de nodige informatie om een evaluatie van de opgelopen kosten te vergemakkelijken.

5. Artikel 76 gaat specifiek over de kosten voor de vaststelling, wijziging en uitvoering van de eenvormige *day ahead* en *intraday* koppeling.

1. Alle NEMO's nemen de volgende kosten op zich:

a) *de gemeenschappelijke, regionale en nationale kosten van de vaststelling, actualisering en verdere ontwikkeling van het prijskoppelingsalgoritme en de eenvormige day-aheadkoppeling;*

b) *de gemeenschappelijke, regionale en nationale kosten van de vaststelling, actualisering en verdere ontwikkeling van het continuummatchingalgoritme en de eenvormige intradaykoppeling;*

c) *de gemeenschappelijke, regionale en nationale kosten van de werking van de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling.*

2. *Afhankelijk van de goedkeuring van de betrokken NEMO's, kunnen de TSB's een bijdrage leveren om de in lid 1 bedoelde kosten te dekken op voorwaarde van goedkeuring van de desbetreffende regulerende instanties. In dergelijke gevallen is elke TSB binnen een termijn van twee maanden na ontvangst van een kostenprognose van de betrokken NEMO's*

gerechtigd om bij de desbetreffende regulerende instantie ter goedkeuring een voorstel betreffende de kostenbijdrage in te dienen.

3. De betrokken NEMO's zijn gerechtigd de in lid 1 bedoelde kosten die niet overeenkomstig lid 2 door TSB's ten laste zijn genomen, uitsluitend wanneer die kosten redelijk en evenredig zijn bevonden, terug te winnen via vergoedingen of andere passende mechanismen op basis van nationale overeenkomsten met de bevoegde regulerende instantie.

6. Artikel 80 regelt de kostendeling tussen NEMO's en TSB's in verschillende lidstaten:

1. Alle betrokken NEMO's en TSB's dienen jaarlijks bij de regulerende instanties een verslag in waarin de kosten voor de totstandbrenging, wijziging en uitvoering van de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling nader zijn toegelicht. Dit verslag wordt gepubliceerd door het Agentschap dat daarbij rekening houdt met gevoelige commerciële informatie. Kosten die direct verband houden met de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling worden duidelijk, afzonderlijk en op verifieerbare wijze gespecificeerd. Het verslag bevat ook alle nadere gegevens betreffende de bijdrage die de TSB's leveren ter dekking van de NEMO-kosten overeenkomstig artikel 76, lid 2.

2. De in lid 1 bedoelde kosten worden uitgesplitst in:

- a) gemeenschappelijke kosten, resulterend uit gecoördineerde activiteiten van alle NEMO's of TSB's die deelnemen aan de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling;*
- b) regionale kosten, resulterend uit de activiteiten van in een bepaalde regio samenwerkende NEMO's of TSB's;*
- c) nationale kosten, resulterend uit activiteiten van de NEMO's of TSB's in de lidstaat in kwestie.*

3. De in lid 2, onder a), bedoelde gemeenschappelijke kosten worden gedeeld tussen de TSB's en NEMO's in de lidstaten en derde landen die aan de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling deelnemen. Om het bedrag te berekenen dat door de TSB's en NEMO's in elke lidstaat en in voorkomend geval in derde landen moet worden betaald, wordt een achtste van de gemeenschappelijke kosten gelijkelijk verdeeld tussen de verschillende lidstaten en derde landen, worden vijf achtsten verdeeld tussen elke lidstaat en elk derde land in verhouding tot hun verbruik, en worden twee achtsten gelijkelijk verdeeld tussen de deelnemende NEMO's. Om rekening te houden met wijzigingen op het gebied van gemeenschappelijke kosten of wijzigingen qua deelnemende TSB's en NEMO's, wordt de berekening van de gemeenschappelijke kosten op gezette tijden aangepast.

4. De NEMO's en TSB's die in een bepaalde regio samenwerken, bereiken gezamenlijk overeenstemming over een voorstel voor het delen van de in lid 2, onder b), bedoelde regionale kosten. Dit voorstel wordt vervolgens individueel goedgekeurd door de bevoegde nationale instanties van elk van de lidstaten in de regio. Als alternatief mogen de in een bepaalde regio samenwerkende NEMO's en TSB's ook de in lid 3 uiteengezette kostendelingsregelingen gebruiken.

5. De kostendelingsbeginselen gelden voor de kosten die zijn opgelopen vanaf de inwerkingtreding van deze verordening. Dit laat de bestaande oplossingen onverlet die worden gebruikt voor de ontwikkeling van de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling, en de kosten die vóór de inwerkingtreding van deze verordening zijn opgelopen, moeten worden gedeeld tussen de NEMO's en TSB's op basis van de bestaande regelingen voor dergelijke oplossingen.

2. ANTECEDENTEN

7. Op 25 juli 2015 werd de CACM-verordening gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie. Vervolgens trad de verordening in werking op 14 augustus 2015. Deze verordening heeft tot doel het vaststellen van gedetailleerde regels inzake zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer, voor de *day ahead* en *intraday* markten van de biedzones in de Europese lidstaten.

Overeenkomstig artikel 4, eerste tot en met vierde lid van de CACM-verordening dienen in elke lidstaat één of meerdere “benoemde elektriciteitsmarktbeheerders” (NEMO’s) te worden aangewezen door de aanwijzende autoriteit. Conform de bepalingen in artikel 3 van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 is de minister voor Energie bevoegd voor de aanwijzing van de NEMO’s. De Minister is dus, zoals bepaald in artikel 4, derde lid van de CACM-verordening, de aanwijzende autoriteit. In 2016 werden Belpex nv² en Nord Pool AS aangewezen als NEMO in België (ministeriële besluiten van 28 januari 2016, Belgisch Staatsblad van 5 februari 2016).

8. Door haar *member update* van 17 december 2016 heeft Belpex nv haar naam gewijzigd in EPEX SPOT Belgium nv vanaf 31 december 2016.

9. Op 16 juni 2017 beslisten alle Europese regulerende instanties, na twee eerdere wijzigingsverzoeken, het gewijzigde voorstel van alle NEMO’s voor het uitoefenen van de MCO-functies (hierna: MCO Plan, naar ‘*Market Coupling Operators*’), goed te keuren. Dit gebeurde via de beslissing van het *Energy Regulators’ Forum*, nationaal geformaliseerd via haar beslissing (B)1603 van 29 juni 2017. In een eerder wijzigingsverzoek aan het oorspronkelijke MCO Plan hadden alle regulerende instanties aangegeven dat de verdeling en de terugwinning van de kosten voor enkelvormige *day ahead* en *intraday* koppeling vanaf 14 februari 2017 volgens de principes voorzien in de artikelen 76 en 80 van de CACM-verordening zouden dienen te gebeuren.

10. Op 10 mei 2017 en 10 juli 2017 gaven alle regulerende instanties een aantal verduidelijkingen door aan alle TNB’s en NEMO’s met betrekking tot de toepassing en interpretatie van artikel 80 van de CACM-verordening.

- In de brief van 10 mei 2017 gaven de regulerende instanties aan op welke manier de kosten dienden te worden bepaald. Met name de categorisatie van de kosten werd uiteengezet. Ook werd gepreciseerd dat de kosten voor de vaststelling, wijziging en uitvoering van de eenvormige *day ahead* en *intraday* koppeling zouden worden behandeld overeenkomstig de CACM-verordening vanaf 14 februari 2017, in lijn met het eerste wijzigingsverzoek aan het oorspronkelijke MCO Plan, dat door alle regulerende instanties werd goedgekeurd.
- In de brief van 10 juli 2017 gaven de regulerende instanties aan dat, voor de kosten voor de eenvormige marktkoppelingsprocessen vanaf de inwerkingtreding van de CACM-verordening op 14 augustus 2015 tot 13 februari 2017, de geldende principes tussen TSO’s en NEMO’s van toepassing konden blijven. Concreet werd verwezen naar de *cost comfort* brieven van 16 januari 2014 voor de *intraday* koppeling en naar de bestaande overeenkomsten voor de *day ahead* koppeling.

---

² Door haar *member update* dd. 17 december 2016 heeft Belpex nv haar naam gewijzigd in EPEX SPOT Belgium nv, met ingang van 31 december 2016. Sinds 31 december 2018 is EPEX SPOT Belgium gefusioneerd met EPEX SPOT SE. Vanaf die datum werden alle rechten en verplichtingen van EPEX SPOT Belgium overgedragen naar EPEX SPOT SE. Eenvoudigheidshalve en indien er geen onderscheid moet worden gemaakt, zullen EPEX SPOT Belgium en EPEX SPOT SE in het vervolg van onderhavige beslissing “EPEX” genoemd worden.

11. Op 22 november 2017 heeft de CREG een “*Guidance on the sharing of costs incurred for the establishing, amending and operating single day-ahead and intraday coupling*”³ overgemaakt aan EPEX, Nord Pool en Elia.

Deze *Guidance* werd opgeheven en vervangen door een tweede versie d.d. 24 oktober 2019 (hierna: de *Guidance*).

Deze *Guidance* volgt op het verzoek van Elia en de NEMO's om over richtsnoeren van de CREG te beschikken voor het indienen van het voorstel voor de kostenbijdrage krachtens artikel 76.2 van de CACM-verordening. De richtsnoeren hebben betrekking op de categorisering van de kosten op grond van de artikelen 76 en 80 van de CACM-verordening en de verdeling ervan tussen enerzijds Elia en de NEMO's en anderzijds tussen NEMO's onderling, evenals de kostenbijdrage van Elia aan de kosten die aan de NEMO zijn toegewezen. De tweede versie van de *Guidance* verduidelijkte voornamelijk de rapporteringsprocedures en het beslissingsproces over de voorstellen en het rapport over de bijdrage van Elia aan de kosten van de NEMO's.

Volgens artikel 80.2 van de CACM-verordening moeten de kosten voor het vaststellen, wijzigen en uitvoeren van dagelijkse en *intraday* koppelingen eerst worden onderverdeeld in drie niveaus: gemeenschappelijke of Europese kosten, regionale en nationale kosten. De artikelen 80.3 en 80.4 van de CACM-verordening bepalen de regels voor de toewijzing van respectievelijk gemeenschappelijke en regionale kosten tussen de lidstaten. Deze verdeling geeft aanleiding tot de “*member state bills*”, het aandeel van elk lidstaat in de gemeenschappelijke en regionale kosten.

Voor elk niveau heeft de *Guidance* betrekking op de kostencategorieën die zijn gedefinieerd in de brief van de regulerende instanties van 10 mei 2017: de gemeenschappelijke kosten van de netbeheerders, de gemeenschappelijke kosten van de NEMO's en de gemeenschappelijke kosten voor de netbeheerders en NEMO's⁴. Op nationaal niveau biedt de *Guidance* ook een categorie voor de individuele kosten van NEMO's.

12. Bij verzoekschrift van 28 december 2017 heeft EPEX de vernietiging gevorderd van de *Guidance* voor het Marktenhof te Brussel. Gelet op de niet-bindende aard van de *Guidance*, heeft de CREG per brief van 31 januari 2018 aan alle partijen verduidelijkt dat het *in casu* niet om een finale beslissing ging.

Op 9 mei 2018 verwierp het Brusselse Marktenhof het beroep van EPEX op grond van onontvankelijkheid, aangezien de *Guidance* geen formele beslissing van de CREG vormt.

13. Op 1 november 2018 heeft Nord Pool AS haar marktactiviteiten en haar marktkoppelingenactiviteiten gescheiden. Haar marktactiviteiten werden overgedragen naar een afzonderlijke entiteit en haar marktkoppelingenactiviteiten blijven in de oorspronkelijke entiteit. De oorspronkelijke entiteit is ook van naam veranderd en werd European Market Coupling Operator AS (hierna: EMCO). De nieuwe entiteit neemt de naam Nord Pool AS over.

14. Per brief van 21 december 2018 heeft Elia aan de CREG een document in het Engels overgemaakt met als titel “*Proposal for contribution by Elia to costs incurred by designated NEMOs in Belgium for establishing, amending and operating the single day-ahead and intraday coupling in accordance with Article 76(2) of the Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management*”⁵

---

³ Vrije vertaling: “Richtsnoer over het delen van de kosten voor de vaststelling, wijziging en uitvoering van de day-ahead en intradaykoppeling”

⁴ *Joint TSO costs, Joint NEMO costs and joint TSO-NEMO costs*

⁵ Vrije vertaling: “Voorstel van Elia over haar bijdrage aan de kosten van de in België aangewezen NEMO's voor de vaststelling, wijziging en uitvoering van de eenvormige day-ahead en intraday koppeling in overeenstemming met Artikel 76(2) van de

15. Sinds 31 december 2018 is EPEX SPOT Belgium gefusioneerd met EPEX SPOT S.E. Alle rechten en plichten van EPEX SPOT Belgium werden overgedragen naar EPEX SPOT S.E.⁶. EPEX SPOT S.E. werd als NEMO aangewezen in België bij ministerieel besluit van 21 oktober 2019.

16. Op 7 november 2019 heeft de CREG het voorstel van Elia over de bijdrage aan de kosten van de NEMO's in 2019 goedgekeurd.

17. Op 28 februari 2020 heeft Elia een rapport overgemaakt aan de CREG over de toegekende bijdrage aan de NEMO's in 2019.

3. RAADPLEGING

18. Het directiecomité van de CREG heeft beslist om over onderhavige beslissing geen raadpleging te organiseren, ten eerste omdat enkel de bij het dossier betrokken partijen zouden moeten worden geraadpleegd en ten tweede omdat zij zich reeds over het dossier hebben kunnen uitdrukken.

19. Het rapport bevat bijna alleen vertrouwelijke gegevens, want het gaat om commercieel gevoelige informatie, over de in België aangewezen NEMO's. De kosten met betrekking tot de intraday en day-ahead marktkoppelingen alsook het uitwisselingsvolume van de NEMO's, die actief zijn op concurrerende markten, zijn per definitie commercieel gevoelige gegevens.

Artikel 40, 1ste lid, 1° van het huishoudelijk reglement van de CREG voorziet : *“Het directiecomité zal geen openbare raadpleging organiseren indien het dossier en/of het ontwerp van beslissing in die mate vertrouwelijke informatie bevat dat een openbare raadpleging over de resterende elementen onmogelijk of nutteloos voorkomt”*. In onderhavig geval blijkt dat de gegevens van het verslag vertrouwelijk zijn, bijgevolg beslist het directiecomité van de CREG, in overeenstemming met voormelde regel, om geen publieke raadpleging over onderhavige beslissing te organiseren.

20. Het rapport, door Elia ter goedkeuring voorgelegd, werd door Elia in samenwerking met de in België aangewezen NEMO's opgesteld en, in overeenstemming met artikel 76.2 van de CACM-verordening, hebben de NEMO's hun uitdrukkelijk akkoord over de inhoud verleend.

Artikel 40, 2de lid van het huishoudelijk reglement voorziet: *“In de gevallen bedoeld in 1° en 2° kan het directiecomité nog wel beslissen tot een niet-openbare raadpleging, in het bijzonder van diegene van wie het voorstel ter goedkeuring door het directiecomité uitgaat. Het directiecomité zal daartoe beslissen indien de voorgenomen beslissing een verwerping van de vraag tot goedkeuring impliceert”*.

In onderhavig geval gaat het om een goedkeuringsbeslissing. Het is bijgevolg niet opportuun om een niet-publieke raadpleging te organiseren.

Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer”.

⁶ Eenvoudigheidshalve worden EPEX SPOT Belgium en EPEX SPOT S.E. in het vervolg van onderhavige beslissing “EPEX” genoemd als een onderscheid niet noodzakelijk is. Waar nodig zal er wel een onderscheid worden gemaakt.

4. BEOORDELING

21. De *Guidance* bepaalt dat de daadwerkelijke bijdrage van Elia in de kosten van de NEMO's wordt gerapporteerd aan de CREG in het jaar volgend op deze bijdrage door middel van een specifiek verslag en dat de CREG de gerapporteerde bedragen controleert en goedkeurt in het kader van een specifieke beslissing. Aldus heeft Elia haar '*Verslag over de bijdrage van Elia in de kosten die door de NEMO's worden gedragen in het kader van de vaststelling, de wijziging en de toepassing van de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling van de markten in 2019*' ingediend op 28 februari 2020 (hierna: het verslag).

De CREG heeft de toepassing van de principes van de *Guidance* gecontroleerd en heeft geen onregelmatigheden vastgesteld.

De bijdrage van Elia in de kosten van de NEMO's in 2019 bedraagt 41.218 €.

22. Het voorstel van Elia voor de bijdrage in de kosten van de NEMO's in 2019, goedgekeurd door de CREG, raamde de bijdrage op 60.050 €.

In overeenstemming met dit voorstel verwacht de CREG van Elia dat de reconciliaties tussen de facturen opgesteld op basis van dit geraamd bedrag van de bijdrage en de werkelijkheid gerealiseerd worden in overeenstemming met de bepalingen van artikel 7(7) van het voorstel.

23. De CREG noteert voor het overige dat het verslag geen verdeelsleutel bevat van de kosten onderling gedragen door de NEMO's. Dit heeft geen impact op de bijdrage van Elia in de kosten van de NEMO's. Zij verhindert de goedkeuring van deze bijdrage dus niet. De CREG nodigt Elia niettemin uit om deze informatie aan haar toekomstige jaarlijkse verslagen toe te voegen.

5. ALGEMEEN VOORBEHOUD

24. De CREG formuleert een algemeen voorbehoud over het "*CACM Cost Report of 2019*". Dit gemeenschappelijke verslag van de NEMO's en de Europese netbeheerders, gemaakt met toepassing van artikel 80 van de CACM-verordening, moest in september 2020 gepubliceerd worden.

In haar beslissing (B)2019 over het verslag met betrekking tot de kosten van 2018⁷, had de CREG een incoherentie vastgesteld tussen het verslag van Elia en het "*CACM Cost Report of 2018*".

De CREG behoudt zich dan ook het recht voor om terug te komen op onderhavige beslissing als een nieuwe incoherentie wordt vastgesteld ten opzichte van de kosten van de NEMO's in 2019. De eventuele noodzakelijke aanpassing zou dan in aanmerking worden genomen in het kader van de controle van het verslag betreffende de kosten van 2020.

---

⁷ Beslissing (B)2019 in verband met het verslag over de bijdrage van Elia in 2018 in de kosten die door de NEMO's worden gedragen in het kader van de vaststelling, de wijziging en de toepassing van de eenvormige day ahead en intraday koppeling van de markten ; 20 december 2019

6. BESLISSING

Bijgevolg keurt de CREG de bijdrage goed van Elia in de kosten gedragen door de in België aangewezen NEMO's in 2019 voor de vaststelling, de wijziging en de toepassing van de eenvormige day ahead en intraday koppeling van de markten.

***

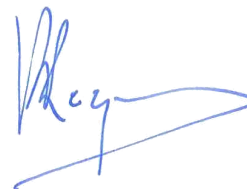
Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Finaal verslag over het voorstel van bijdrage door Elia in 2019 aan de kosten van de NEMO's aangewezen in België en/of met een Belgisch paspoort in het kader van de vaststelling, wijziging en uitvoering van de eenvormige day-ahead en intraday koppeling in overeenstemming met Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer

[VERTROUWELIJK]